

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
ROMÂNĂ**

**Proceduri și
Instrucțiuni de
Aeronautică
Civilă**

PIAC – AD – STA

**Procedura de aplicare și supraveghere a aplicării
HG 455/ 2011 privind tarifele de aeroport**

Ediția 1/ 2016

Prezentele proceduri și instrucțiuni au fost emise de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română și aprobate prin Decizia Directorului General nr. _____ din _____.

CUPRINS

	pag.
Cuprins	1
Preambul	3
Indexul amendamentelor	4
Lista paginilor în vigoare	5
CAPITOLUL 1 – GENERALITĂȚI	6
1.1. Scop și aplicabilitate	6
1.2. Documente de referință	6
1.3. Definiții și abrevieri	6
CAPITOLUL 2 – CONDIȚII DE ADMITERE A SOLICITĂRII DE SOLUȚIONARE A UNUI DEZACORD	7
2.1. Condiții de admitere a solicitării de investigație	7
2.2. Condiții privind solicitarea investigației	8
CAPITOLUL 3 – PROCEDURA DE SOLUȚIONARE A DEZACORDURILOR	8
3.1. Etapele acțiunii de investigație în cadrul AACR	8
3.2. Obligațiile părților implicate în cadrul investigației realizate de AACR	10
3.3. Principii de investigație	10
CAPITOLUL 4 – CRITERIILE DE SOLUȚIONARE A DEZACORDURILOR	11
4.1. Respectarea de către administratorul aeroportului a reglementărilor procedurale	11
4.2. Respectarea de către administratorul aeroportului a obligației de transparență	11
4.3. Caracterul nediscriminatoriu al tarifelor	11
4.4. Relevanță și obiectivitate – Costul serviciilor în aeroport raportat la nivelul calitativ al acestora	11
CAPITOLUL 5 – MIJLOACE DE SUPRAVEGHERE DE CĂTRE AACR A	12

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

APLICĂRII PREVEDERILOR HG455/ 2011

A. Mijloace de supraveghere care se aplică tuturor aeroporturilor indiferent de traficul de pasageri	12
B. Mijloace de supraveghere suplimentare care se aplică aeroporturilor cu un trafic anual mai mare de 5 milioane de pasageri	12
C. Publicarea tarifelor de aeroport în AIP România	13

Anexa – Etapele acțiunii de investigație A1-1

Preambul

1. Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) este desemnată prin Hotărârea de Guvern nr. 455/ 2011 privind tarifele de aeroport (HG 455/ 2011) ca *autoritate independentă de supraveghere*, responsabilă cu supravegherea aplicării prevederilor acestei hotărâri.
2. În scopul ducerii la îndeplinire a obligațiilor, competențelor și atribuțiilor ce decurg din HG 455/ 2011, AACR emite reglementarea aeronautică PIAC-AD-STA „Procedura de aplicare și supraveghere a aplicării HG 455/ 2011 privind tarifele de aeroport”, ediția 1/ 2016.
3. PIAC – AD – STA, ediția 1/ 2016 furnizează administratorilor și utilizatorilor aeroporturilor instrucțiuni detaliate cu privire la modalitatea prin care se realizează conformarea cu prevederile HG 455/ 2011, asigurând totodată îndeplinirea principiilor de nediscriminare, transparență și obiectivitate în ceea ce privește:
 - a. procedura de soluționare a dezacordurilor dintre administratorul aeroportului și utilizatorii acestuia cu privire la o decizie adoptată privind modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport;
 - b. condițiile în care AACR poate fi sesizată cu privire la un dezacord;
 - c. criteriile în raport cu care sunt analizate dezacordurile în vederea soluționării;
 - d. mijloacele de supraveghere utilizate de AACR, în calitate de *autoritate independentă de supraveghere*, pentru a asigura punerea în aplicare a prevederilor HG 455/ 2011.
4. PIAC – AD – STA, ediția 1/ 2016 se aplică tarifelor menționate în art. 1(1) din OMTI nr. 744/ 2011, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția tarifului de securitate aeroportuară.

Indexul amendamentelor

Nr. crt.	Număr amendament	Data intrării în vigoare	Sursa/tema amendamentului	Numele persoanei care a introdus amendamentul
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Lista paginilor în vigoare

NUMĂRUL PAGINII	DATA
<i>pagina 1</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 2</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 3</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 4</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 5</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 6</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 7</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 8</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 9</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 10</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 11</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 12</i>	<i>2016</i>
<i>pagina 13</i>	<i>2016</i>
<i>pagina A1-1</i>	<i>2016</i>

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

CAPITOLUL 1 – GENERALITĂȚI**1.1. Scop și aplicabilitate**

1. Prezenta reglementare aeronautică civilă stabilește:
 - a) cadrul de soluționare a dezacordurilor dintre administratorul unui aeroport și utilizatorii aeroportului în ceea ce privește o decizie adoptată privind modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport;
 - b) criteriile în raport cu care vor fi analizate de către AACR, aceste dezacorduri;
 - c) condițiile în care solicitările de soluționare a unui dezacord între administratorul unui aeroport și utilizatorii aeroportului sunt admise de către AACR în vederea investigării;
 - d) mijloacele de supraveghere ale AACR privind modul de aplicare a HG 455/2011.
2. Prezenta reglementare aeronautică civilă se aplică aeroporturilor din România prevăzute la art. 1 alin. 2 din HG 455/2011. Lista aeroporturilor este publicată pe pagina de internet a MT (mt.gov.ro);
3. Prezenta reglementare aeronautică civilă nu se aplică tarifelor prevăzute de art. 3 din HG 455/2011.

1.2. Documente de referință

1. Directiva 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 privind tarifele de aeroport;
2. Hotărârea de Guvern nr. 455/2011 privind tarifele de aeroport;
3. Ordinul nr. 744/2011 pentru stabilirea condițiilor care pot fi asociate tarifelor de aeroport și a criteriilor care pot fi aplicate la diferențierea tarifelor de aeroport cu modificările și completările ulterioare;
4. Ordinul nr. 161/2016 pentru clasificarea aerodromurilor civile certificate din România și pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române privind autorizarea aerodromurilor civile - RACR-AD-AADC și a Reglementării aeronautice civile române privind amenajarea, utilizarea și înregistrarea aerodromurilor civile - RACR-AD-IADC;
5. Hotărârea de Guvern nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, cu modificările și completările ulterioare;
6. Doc 8632, *ICAO's Policies on Taxation in the Field of International Air Transport/* Politicile OACI de Taxare în Domeniul Transportului Aerian Internațional;
7. Doc 9082, *ICAO's Policies on Charges for Airports and Air Navigation Services/* Politicile OACI de Tarifare pentru Aeroporturi și Servicii de Navigație Aeriană;
8. Doc 9562, *Airport Economics Manual/* Manualul Economic al Aeroporturilor.

1.3. Definiții, abrevieri și acronime**1. Definiții**

decide – soluționează în mod definitiv o problemă;

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

investigație – cercetare efectuată în scopul analizării justificărilor pentru modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor unui aeroport;

neconformitate – neîndeplinirea unei cerințe.

2. Abrevieri și acronime

AACR	- Autoritatea Aeronautică Civilă Română
AIP	- Publicația de informare aeronautică
AIS	- Serviciul de Informare Aeronautică
HG	- Hotărâre de Guvern
MT	- Ministerul Transporturilor
OMTI	- Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii
PIAC	- Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă
ROMATSA	- Regia Autonomă „Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian”- furnizor AIS

CAPITOLUL 2 – CONDIȚII DE ADMITERE A SOLICITĂRII DE SOLUȚIONARE A UNUI DEZACORD**2.1. Condiții de admitere a solicitării de investigație**

În vederea soluționării unui dezacord dintre administratorul unui aeroport și utilizatorii acestuia, ca părți implicate, privind adoptarea unei decizii de modificare a sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport, oricare dintre cele două părți poate solicita în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării deciziei pe pagina de internet a aeroportului, o investigație din partea AACR.

Pentru ca solicitarea să fie admisă de către AACR, părțile implicate într-un dezacord trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. administratorul aeroportului:

- să dețină certificatul de autorizare de aerodrom în termen de valabilitate emis de AACR;
- certificatul de autorizare de aerodrom să nu fie suspendat sau revocat;
- să achite tariful stabilit pentru investigație.

2. utilizatorul aeroportului:

- documentul de autorizare/ certificare al utilizatorului să fie în termen de valabilitate;
- documentul de autorizare/ certificare al utilizatorului să nu fie suspendat, anulat sau revocat;

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

- c) să achite tariful stabilit pentru investigație.

2.2. Condiții privind solicitarea investigației

Partea implicată depune la sediul AACR solicitarea pentru investigație. Aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții pentru a fi considerată validă:

1. să fie depusă în scris și în termen de 5 zile lucrătoare de la data publicării deciziei pe pagina de internet a aeroportului;
2. să cuprindă datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, număr de identificare la registrul comerțului, atribut fiscal, telefon/ fax, reprezentant legal.
3. să cuprindă obiectul solicitării;
4. să aibă anexate în copie documentele precizate la articolul 2.1, alineatele 1 sau 2;
5. să descrie situația de fapt;
6. să indice documentele de referință ale căror cerințe nu sunt îndeplinite;
7. să cuprindă motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază;
8. să aibă anexate documente în susținerea motivării, dacă este cazul;
9. să fie datată și semnată de reprezentantul legal al părții solicitante.

CAPITOLUL 3 – PROCEDURA DE SOLUȚIONARE A DEZACORDURILOR**3.1. Etapele acțiunii de investigație în cadrul AACR (Anexă)**

1. Investigația în scopul analizării justificărilor pentru modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport, se efectuează de către Comisia de investigație constituită la nivelul AACR prin decizie a directorului general.
2. Decizia de constituire a Comisiei de investigație cuprinde:
 - a) temeiul legal al constituirii comisiei;
 - b) numele și calitatea membrilor comisiei;
 - c) obiectul investigației;
 - d) termenele de adoptare a deciziilor provizorii și/ sau finale.
3. Din Comisia de investigație fac parte:
 - a) doi reprezentanți din cadrul compartimentului din AACR cu atribuții în supravegherea continuă a respectării prevederilor HG 455/ 2011, dintre care unul va fi desemnat președintele comisiei;
 - b) un consilier juridic.
4. Acțiunile Comisiei de investigație:

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

- a) evaluează solicitarea părții implicate pentru a stabili necesitatea inițierii acțiunii de investigație. În acest sens verifică dacă solicitarea face obiectul investigației conform prevederilor HG 455/ 2011, și în caz afirmativ verifică îndeplinirea condițiilor de admitere a solicitării de soluționare a dezacordului.
 - i. în cazul în care, în urma procesului de evaluare se constată că solicitarea nu poate face obiectul unei acțiuni de investigație, sau nu întrunește condițiile prevăzute în capitolul 2 din prezenta procedură, se respinge solicitarea și se comunică motivat acest fapt solicitantului;
 - ii. în cazul în care, în urma procesului de evaluare comisia constată că solicitarea poate face obiectul unei acțiuni de investigație și întrunește condițiile prevăzute în capitolul 2 din prezenta procedură, se comunică solicitantului începerea investigației.
 - b) desfășoară activitățile specifice de investigație:
 - i. analizează motivele și documentele pe care se sprijină solicitarea;
 - ii. analizează justificările pentru modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor;
 - iii. convoacă, dacă este cazul, părțile implicate în vederea obținerii de informații relevante.
 - c) întocmește raportul de investigație care conține:
 - i. indicarea actului de desemnare a comisiei;
 - ii. numărul de înregistrare a solicitării;
 - iii. datele de identificare a părților implicate;
 - iv. obiectul investigației;
 - v. temeiul legal pentru investigație;
 - vi. arătarea actelor depuse de părțile implicate în susținerile lor;
 - vii. concluziile și propunerile comisiei de investigație cu privire la modul de soluționare a dezacordului dintre părțile implicate;
 - viii. alte elemente.
 - d) înaintează directorului general raportul investigației.
5. Directorul general al AACR, pe baza concluziilor și propunerilor Comisiei de investigație cuprinse în raportul investigației, emite decizia cu privire la modul de soluționare a dezacordului dintre părțile implicate, după cum urmează:
- a) în termen de cel mult 4 săptămâni de la data la care a fost primită solicitarea de investigație, AACR adoptă o decizie provizorie sau finală privind modificarea adusă sistemului sau nivelului tarifelor de aeroport care a făcut obiectul investigației;
 - b) în termen de cel mult 4 luni de la data la care a fost primită solicitarea de investigație, AACR adoptă decizia finală privind modificarea adusă sistemului sau nivelului tarifelor de aeroport. Termenul poate fi prelungit cu maximum 2 luni în situații excepționale care trebuie să fie justificate în mod corespunzător.

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

6. Decizia directorului general al AACR, cât și raportul de investigație se comunică părților implicate în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării Deciziei, cu adresă de înaintare, prin grija Comisiei de investigație.

3.2. Obligațiile părților implicate în cadrul investigației realizate de AACR

1. să pună la dispoziția AACR documentele și datele solicitate;
2. să furnizeze în scris informații și explicații reale și exacte, în legătură cu obiectul investigației;
3. să participe la convocările Comisiei de investigație conform solicitărilor primite.

3.3. Principii de investigație

Principiile de investigație care trebuie respectate și implementate de Comisia de investigație pentru a asigura încrederea părților interesate în acțiunea de investigație sunt:

imparțialitate – obligația membrilor Comisiei de investigație de a se manifesta în același mod față de părțile implicate, de a nu trata una din părțile implicate mai puțin favorabil decât pe cealaltă parte, de a nu avea o atitudine unilaterală ce ar aduce atingere spiritului de obiectivitate, de nepărtinire și echidistanță;

independentă – membrii Comisiei de investigație nu pot fi influențați în vreun fel de părțile implicate ori de persoane care ar avea interes în soluționarea într-un fel a dezacordului. Nimeni nu poate interveni în modul de gândire și în deciziile membrilor comisiei. Membrii comisiei au obligația de a avea un comportament și un raționament profesional care să nu fie compromis din cauza prejudecăților, conflictului de interese sau din cauza altor persoane;

transparență – conform Legii 544/ 2001 AACR are obligația să își desfășoare activitatea într-o manieră deschisă față de public. Raportul Comisiei de investigație și decizia adoptată în cadrul procedurii de soluționare a dezacordurilor au caracter public;

confidențialitate – membrii Comisiei de investigație se obligă să mențină față de terți confidențialitatea informațiilor primite de la părțile implicate, clasificate prin lege cu acest caracter/ în acest fel;

abordarea bazată pe dovezi – concluziile investigației trebuie să fie credibile și reproductibile. Activitatea de investigație se desfășoară într-o perioadă limitată și cu resurse limitate ceea ce implică ca dovezile raportului de investigație trebuie să fie verificabile.

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

CAPITOLUL 4 – CRITERIILE AACR DE SOLUȚIONARE A DEZACORDURILOR**4.1. Respectarea de către administratorul aeroportului a reglementărilor procedurale**

Cerințe:

1. publicarea tarifelor de aeroport împreună cu toate condițiile asociate în AIP România și pe pagina de internet a aeroportului;
2. aplicarea tarifelor de aeroport în mod nediscriminatoriu tuturor utilizatorilor aeroportului;
3. stabilirea de criterii relevante, obiective și transparente atunci când fundamentează tarifele de aeroport, conform prevederilor HG 455/ 2011 și OMTI 744/ 2011;
4. realizarea procesului de consultare conform cerințelor HG 455/ 2011 și pe baza procedurii de consultare în vigoare;
5. modificarea sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport cu respectarea cerințelor art. 9 din HG 455/ 2011 și OMTI 744/ 2011;
6. respectarea obligației de a se consulta cu utilizatorii aeroportului înainte de finalizarea planurilor și/ sau a studiilor privind proiectele de infrastructuri noi;
7. stabilirea și aducerea la cunoștința utilizatorilor, de criterii relevante, obiective, transparente și nediscriminatorii, pentru accesul la facilitățile aeroportului în cazul constrângerilor de capacitate.

4.2. Respectarea de către administratorul aeroportului a obligației de transparență

Cerințe:

1. publicarea tarifelor de aeroport împreună cu toate condițiile asociate, în AIP România, precum și pe pagina de internet a aeroportului;
2. efectuarea consultărilor cu utilizatorii aeroportului pe tema modificărilor sistemului sau a nivelului tarifelor de aeroport.

4.3. Caracterul nediscriminatoriu al tarifelor

Cerințe:

1. asigurarea accesului liber la serviciile, terminalele sau părțile din terminale ale aeroportului, în mod nediscriminatoriu, oricărui utilizator al aeroportului care solicită acest lucru;
2. stabilirea de către administratorul aeroportului și aducerea la cunoștința utilizatorilor, de criterii relevante, obiective, transparente și nediscriminatorii, pentru accesul la facilitățile aeroportului, în cazul constrângerilor de capacitate.

4.4. Relevanță și obiectivitate – Costul serviciilor în aeroport raportat la nivelul calitativ al acestora

Cerințe:

1. fundamentarea metodologiei folosită pentru stabilirea tarifelor de aeroport;
2. fundamentarea structurii costurilor aferente facilităților și serviciilor corespunzătoare tarifelor de aeroport.

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă**CAPITOLUL 5 - MIJLOACE DE SUPRAVEGHERE DE CĂTRE AACR A APLICĂRII PREVEDERILOR HG nr. 455/ 2011 și ale OMTI nr 744/ 2011****A. Mijloace de supraveghere care se aplică tuturor aeroporturilor indiferent de traficul de pasageri**

1. Inspecții/ verificare de documente și monitorizare continuă;
2. verificarea publicării pe pagina de internet a MT (mt.gov.ro) a listei aeroporturilor din România cărora li se aplică prevederile HG 455/ 2011);
3. verificarea publicării tarifelor de aeroport împreună cu toate condițiile asociate, în AIP România, precum și pe pagina de internet a fiecărui aeroport;
4. verificarea respectării de către administratorii aeroporturilor a cerințelor art. 5 din HG 455/ 2011 cu privire la stabilirea de criterii relevante, obiective și transparente în modul de stabilire a tarifelor de aeroport;
5. verificarea respectării de către administratorii aeroporturilor a condițiilor stabilite de MT ce pot fi asociate tarifelor de aeroport, conform OMTI 744/ 2011;
6. în cazul în care compartimentul din cadrul AACR cu atribuții de supraveghere continuă a respectării HG 455/ 2011 și OMTI 744/ 2011 constată nerespectarea acestor reglementări, în termen de 30 de zile de la data constatării, comunică în scris părții implicate, sub semnătura Directorului General al AACR, neconformitățile constatate și obligația de remediere a acestora. Dacă în termenul stabilit de AACR, partea implicată nu remediază neconformitatea, AACR aplică măsurile administrative prevăzute în Anexa nr.1 la Ordinul ministrului transporturilor nr. 161/2016 pentru clasificarea aerodromurilor civile certificate din România și pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române privind autorizarea aerodromurilor civile - RACR-AD-AADC și a Reglementării aeronautice civile române privind amenajarea, utilizarea și înregistrarea aerodromurilor civile - RACR-AD-IADC.

B. Mijloace de supraveghere suplimentare care se aplică aeroporturilor cu un trafic anual mai mare de 5 milioane de pasageri

1. verificarea respectării de către administratorul aeroportului și utilizatorii acestuia (reprezentanții acestora sau asociațiile de utilizatori ai aeroportului) a cerințelor art. 8 din HG 455/ 2011 privind desfășurarea unor consultări periodice cu privire la funcționarea sistemului de tarife de aeroport, a nivelului tarifelor de aeroport și, dacă este cazul, cu privire la calitatea serviciilor furnizate;
2. verificarea respectării de către administratorul aeroportului a cerințelor art. 9 din HG 455/ 2011 privind modificările sistemului sau nivelului tarifelor de aeroport;
3. verificarea respectării de către administratorul aeroportului a obligației de a se consulta cu utilizatorii aeroportului înainte de finalizarea planurilor și/ sau a studiilor privind proiectele de infrastructuri noi, conform art. 11 din HG 455/ 2011;
4. verificarea respectării de către administratorul aeroportului a cerințelor art. 13 din HG 455/ 2011 cu privire la asigurarea de servicii aeroportuare personalizate, precum și terminale sau părți din terminale dedicate, cu destinație și nivel calitativ specifice.

Proceduri și Instrucțiuni de Aeronautică Civilă

C. Publicarea tarifelor de aeroport în AIP România

Tarifele de aeroport se publică în AIP România cu aprobarea AACR, conform art.3, alin.(2), lit.a) pct. 30 din Anexa la HG 405/1993.

Publicarea tarifelor de aeroport în AIP România se face astfel:

1. administratorul aeroportului se asigură că tarifele propuse spre modificare îndeplinesc cerințele și criteriile prevăzute în reglementările aplicabile;
2. aeroporturile transmit către furnizorul AIS baza de amendament privind modificarea sistemului sau nivelului tarifelor de aeroport;
 - 2.1 aeroporturile cu un trafic mai mare de 5 milioane de pasageri anual, înainte de transmiterea bazei de amendament către furnizorul AIS, transmit către AACR documente din care să reiasă respectarea cerințelor cuprinse în art. 9 din HG 455/ 2011;
3. furnizorul AIS transmite baza de amendament către AACR, în vederea obținerii aprobării pentru publicarea ei în AIP România;
4. AACR aprobă publicarea în AIP România a bazelor de amendament al căror conținut respectă cerințele și criteriile prevăzute în reglementările aplicabile;
5. AACR respinge publicarea în AIP România a bazelor de amendament al căror conținut nu respectă cerințele și criteriile prevăzute în reglementările aplicabile;
6. AACR transmite furnizorului AIS decizia de aprobare/ respingere a bazei de amendament;
7. durata procesului de aprobare/ respingere este de 30 zile de la primirea solicitării din partea furnizorului AIS și poate fi prelungită în cazuri justificate;
8. răspunderea pentru integralitatea, corectitudinea și acuratețea informațiilor/ datelor cuprinse în baza de amendament transmisă în vedea aprobării pentru publicarea în AIP România revine în totalitate administratorului aeroportului.

Anexa 1

